

договір дарування грошей або довіреність, які вони повинні проаналізувати відповідно до чинного законодавства та зробити аналіз допущених порушень закону.

Досить широко останнім часом використовується кейс-метод — тобто навчальна задача або реальна справа, при цьому практичне застосування норм права допомагає з'ясувати прогалини в теоретичних знаннях студентів. Відносно новим засобом контролю, яке досить широко використовується, є тестування студентів. Новою свого часу стала для вищої школи модульно-рейтингова система навчання і контролю успішності студентів.

Отже, останнім часом можна бачити диференціацію навчання — тобто спосіб індивідуалізації навчання в умовах роботи студентської групи. Це особливий підхід викладача до різних груп або до окремих студентів, що полягає в організації на основі різної за змістом, обсягом та складністю роботи з урахуванням подібних властивостей особистості.

*Єршова В. С., асистент
кафедри міжнародного та європейського права*

ЗАСТОСУВАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРИКЛАДІ ЗАСІДАНЬ НАУКОВОГО ГУРТКА «ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ»

Процес мотивації студентів займає одне з основних місць у викладацькій діяльності. Кожен викладач під час формування своєї психолого-педагогічної компетентності повинен бути орієнтований на особистісний, діяльнісний та комунікативний компоненти. Зазвичай, успішне викладання залежить не тільки від рівня професійної підготовки викладача, а й від позитивного відношення до студентів, прагнення їм допомогти. Т. Рассел вважає, що найважливішою навичкою для будь-якого тренера є вміння встановлювати з учасниками зворотній зв'язок щодо результатів їхньої роботи на тренінгу [3, с. 7]. У своєму дослідженні О. Г. Луганцева відмічає, що тренінгові технології навчання у сучасній ви-

щій школі з їх унікальними можливостями мотивувати, стимулювати, створювати ситуації успіху, забезпечувати особистісне та професійне зростання, формування й розвиток необхідних якостей, застосовувати інтерактивні методи й поєднувати форми колективної, групової та індивідуальної роботи, стають сьогодні одними з провідних технологій навчання у вищій школі [2, с. 79].

Діяльність наукових гуртків надає можливість студентам самостійно обирати напрями наукових досліджень, тому на прикладі діяльності одного з них можна простежити процес педагогічного спілкування, мета якого полягає як у передачі суспільного та професійного досвіду (знань, умінь, навичок) від викладача студентам, так і в обміні особистісними характеристиками [1, с. 143].

О. В. Савчук відмічає, що починати впровадження тренінгових технологій доцільно із застосування активних методів навчання: групові дискусії, «мозковий штурм», обговорення в колі [4, с. 153]. Зазвичай, вибір методів навчання та їх поєднання залежить від цілей тренінгу. Наприклад, викладач пояснює матеріал за допомогою схеми на дошці (наочний метод), далі студенти вирішують задачі на основі підготовленого ними матеріалу по темі та пояснень викладача (практичний метод). Пізніше вислуховуються думки студентів стосовно вирішення завдань (індуктивно-дедуктивні методи).

Якщо говорити про проведення тренінгів в рамках наукового гуртка «Охорона навколишнього природного середовища в Україні та Європейському Союзі» (далі — ЄС), важливим залишається саме процес підготовки студентів до обговорення. Ми вважаємо найдоцільнішою можливість самостійного підбору матеріалу. На прикладі розгляду теми «Компетенція інститутів ЄС в сфері охорони навколишнього природного середовища», можна визначити, які засоби в змозі використовувати студенти під час засідання:

- міні-дискусії, де викладач сприяє розвитку обговорення в аудиторії: ознайомлює студентів з проблемою взаємодії основних інститутів ЄС, існуючими в науці поглядами на неї; ставить проблемні питання студентам, які виступають; приділяє увагу належній аргументації думок та обґрунтуванню висновків; робить дискусійні зауваження;

- кейс-метод можна застосовувати для опрацювання резонансних судових справ за участю інститутів ЄС, що буде сприяти наближенню до реальної практичної діяльності та формуванню у

студентів професійних навичок. За загальним правилом, кейс-метод включатиме кілька етапів: введення (підготовка та роздача студентам матеріалів; з'ясування рівня оволодіння матеріалами, визначення цілей заняття); поділ аудиторії на групи (не обов'язково); робота над практичним завданням; презентація рішень; аналіз ситуації та її розв'язання з викладачем на наступному засіданні;

- застосування рольових та дидактичних ігор. Під час гри студенти залучаються до інсценізації певної життєвої ситуації в ролі учасників подій, повинні навчитись захищати свою правову позицію з належною аргументацією, що є важливим компонентом при формуванні особистості майбутнього юриста. Інша частина аудиторії виступає у ролі експертів, які оцінюють ситуацію та аргументацію учасників. З практичної точки зору, зважаючи на значний об'єм інформації, ми виявили доцільність використання презентацій під час засідань та їх попереднє ознайомлення іншим студентами-учасниками засідання гуртка.

Підводячи підсумок, зазначимо, що застосування інноваційних та цікавих тренінгових технологій для студентів є обов'язковим. Серед необхідних елементів варто відмітити, наявність роздавальних матеріалів зі стислим викладом доповіді, необхідність використання інтернету під час презентацій, попереднє опрацювання матеріалів доповіді студентів з боку викладача тощо. Така форма взаємодії зі студентами, як науковий гурток, допомагає викладачам формувати правильне враження та використовувати відповідні тренінгові технології у подальшому на семінарських та лекційних заняттях.

Література

1. *Бутенко Н. Ю.* Комунікативна майстерність викладача: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2005.
2. *Луганцева О. Г.* Тренінгові технології навчання у сучасній вищій школі // Вісник Черкаського університету. — Серія «Педагогічні науки». — 2008. — Вип. 124. — С. 76—80.
3. *Рассел Т.* Навыки эффективной обратной связи: 2-е изд. — С-Пб.: Питер, 2002.
4. *Савчук О. В.* Впровадження інтерактивних методик навчання як складова процесу трансформації освіти // Вісник Черкаського університету. — Серія «Педагогічні науки». — 2009. — Вип. 157. — С. 151—156.